

BARKODI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
 MINISTRIA E ARSIMIT
 DHE SPORTIT
 QENDRA E SHËRBIMEVE ARSIMORE

MODEL TESTI I MATURËS SHTETËRORE 2023

LËNDA: GJUHË TURKE (Niveli B1)

Udhëzime për maturantin/kandidatin

Testi përmban gjithsej **60 pikë**.

Koha për zhvillimin e pyetjeve të testit është **2 orë e 30 minuta**.

Testi ka **20 pyetje me zgjedhje (alternativa)** dhe pyetjet e tjera janë me **zhvillim**.

Pikët për secilën pyetje janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7	8
Pikët								
Kërkesa	9	10	11	12	13	14	15	16
Pikët								
Kërkesa	17	18	19	20	21	22	23	24
Pikët								
Kërkesa	25	26	27	28	29	30	31(a-j)	32(a-e)
Pikët								
Kërkesa	33(a-e)	34(a-e)						
Pikët								

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2.....Anëtar

BÖLÜM 1 OKUMA – ANLAMA

Bu bölümde 3 adet okuma anlama metni bulunmaktadır. Burada verilen metinler ve sorular; Okuma-anlama becerilerinizi ve yeteneklerinizi ölçmek için hazırlanmıştır.

Okuma-Anlama Bölümünün Açıklaması

<i>Bölüm Sayısı</i>	3
<i>Soru Sayısı</i>	30
<i>Toplam Puan</i>	30
<i>Soru Tipi</i>	<i>Açıklayıcı ve bilgilendirici okuma metinleri üzerinden, çoktan seçmeli, açıklamalı cevap ve kelime yerleştirme türündeki sorular.</i>
<i>Süre (dk.)</i>	60 dakika

Okuma Metni 1

Aşağıda verilen metni okuyunuz. Doğru olduğunu düşündüğünüz yanıt için A, B, C veya D şıklarından birini işaretleyiniz.

YEDİ ADIMDA ZİRVE

İnsan kaynakları uzmanlarına göre, üç tip çalışan portresi var: Birinci tip çalışanlar kendilerine çok fazla güveniyor, eleştiriye açık değil, kendilerini geliştirme gereği duymuyorlar. İkinci tip çalışanlar ise tam tersi güvensiz bir portreye sahip. Kendilerinden ve işlerinden asla emin olamıyor, bu sebeple diğer çalışanlardan yardım isterler. Uzmanlara göre bu tip çalışanlar hata yapmaya daha çok eğilimli oluyor. Üçüncü tip en idealidir. Çalışma metotlarını geliştiren, iş hayatındaki ilişkileri bir dengeye oturtan kimselerdir. Bu tip çalışanlar eleştiriden kaçmıyor, devamlı daha iyiye ulaşmak için çalışıyorlar. Elbette iş yerinde başarıya ulaşan onlardır. Bunun için iş yerindeki herkes onlar gibi olmak istiyor.

Aslında iş yerinde başarılı olmak o kadar da zor değil, sadece bazı önemli noktalara dikkat etmek gerekiyor. Peki, nedir bu önemli noktalar?

Öncelikle unutmayın ki her yönetici azimli, çalışkan elemanları sever. Bu nedenle kendinizi geliştirmek zorundasınız. Mesleğinizle ilgili seminerlere ve kurslara gitmek kariyer imkânlarınızı artıracak. Örneğin, bir gazeteciyseniz sadece haber yazmakla kalmayıp, akşamları bir fotoğraf kursuna gidebilirsiniz. Tabii bunu üstlerinizi bildirmelisiniz ki çabanız boşa gitmesin.

Fakat başarının tek sırrı çalışmak ve kendini geliştirmek değil tabii. İnsanlar ile ilişkilerinizin olumlu ve dengeli olması da çok önemli. Çoğu insan için iş arkadaşlarıyla iyi geçinmek hiç kolay değil. İş yerinde arkadaşlar birbirleriyle yarışmak zorunda kalabilir ve bu da ilişkilere zarar verir. Oysa iş arkadaşları bir takımın parçası olmaya çalışmalı ve birbirlerine yardım etmelidir.

Elbette yöneticilerinizle de iyi bir diyalog kurmanız gerekir. Ancak bunu yapmak için sürekli onların peşine koşmak, **onlara güzel sözler yağdırmak** zorunda değilsiniz. Planlı-programlı çalışmanız ve kendine güvenen bir görüntü ortaya koymanız yöneticilerin dikkatini çekmek için yeterli olacaktır.

Peki, başarılı olmak için hep mükemmel zorunda mısınız? Tabii ki hayır. Herkes iş yaşamında bazen çok başarılı olur, bazen her şey birbirine karıştırıp, bir çuval inciri berbat eder. Burada da en önemli strateji paniğe kapılmamaktır. Hatalarınızı, gözünüzde fazla büyütmemelisiniz. Kendinize ve hatalarınıza gülüp geçmeyi öğrenmek, daha soğukkanlı olmanızı sağlayacak.

1. Aşağıdakilerden hangisi **ikinci tip çalışanlar** için söylenebilir?

1 puan

- A) Kendilerine çok güveniyorlar
- B) İş yerinde hiç hata yapmazlar
- C) İş arkadaşlarından yardım beklerler
- D) Eleştirilerden korkmuyorlar

2. Okuduđunuz metnin konusu ne ile ilgilidir? 1puan
- A) İş yerindeki başarı
B) İşin zor şartları
C) Yöneticilerin kişiliđi
D) Çalışanların maaşları
3. Aşağıdakilerden hangisi üçüncü tip çalışanlar için doğru değildir? 1puan
- A) İş yerinde iyi ilişkiler kuruyor.
B) Hata yapmaya eğilimli oluyor.
C) İş yerinde daha başarılıdır.
D) Eleştirileri kabul ediyorlar.
4. Yöneticiler hangi elemanları sever? 1puan
- A) Güvensiz
B) Tembel
C) Çalışkan
D) Geveze
5. Aşağıdaki sorulardan hangisinin metinde cevabı yoktur? 1puan
- A) Kimler çalışma yöntemlerini geliştirir ?
B) Yöneticilerle nasıl bir diyalog kurmak gerekir?
C) Daha soğukkanlı olmak için ne yapmak lazım?
D) Hangi tip çalışanlar daha yüksek maaş alıyor?
6. Metne göre çalışan tipleri kimler tarafından belirtilmiş? 1puan
- A) Şirketlerin insan kaynakları müdürleri
B) Azimli ve çalışkan elemanlar
C) İnsan kaynakları uzmanları.
D) İş yerlerinin yöneticileri.
7. Koyulaşmış bölümün yerine anlamı değişmeden aşağıdakilerden hangisi getirilebilir? 1puan
- A) Yağmur yağmasını beklemek.
B) Yüksek sesle konuşmak.
C) Onlara yemek hazırlamak.
D) Onlara yalakalık yapmak.
8. Metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır? 1puan
- A) İş yerinde başarılı olmak çok zor bir şeydir.
B) Birinci tip çalışanlar kendilerinden çok emin.
C) Herkes üçüncü tip çalışanları örnek alıyor.
D) İş yerinde arkadaşlar birbirleriyle yarışabilir.
9. Yöneticilerin dikkatini çekmek için ne yapmak lazım? 1puan
- A) Yöneticilerin peşine koşmak.
B) Planlı-programlı çalışmak.
C) İş arkadaşlarıyla kavga yapmak.
D) Yöneticilere yemek ikram etmek.

10. Metne göre seminerlere ve kurslara katılmak ne sağlıyor?

1puan

- A) Daha iyi fotoğraflar çekebilirsiniz.
- B) Kariyer imkânları artıyor.
- C) Kimseye ihtiyaç duymazsınız.
- D) Tanıdıklarınızı işe alabilirsiniz.

Okuma Metni 2

Aşağıdaki metni okuyunuz. Soruları metindeki bilgileri kullanarak kendi kelimeleriniz ile cevaplayınız.

Seyahat, Yollar ve haritalara dair bir röportaj

Ece Temelkuran

Özgün: “Seyahat etmenin hayatınızdaki yeri nedir?” sorusuyla başlamak istiyorum sohbetimize. Seviyor musunuz yolları?

Ece: İki seneden beri sürekli dolaşıyorum. Evime çok az gittim. Benim için seyahatin en önemli yeri otel odalarıdır. Hem yurt içinde, hem yurt dışında. Yolculuk etmeyi çok seviyorum, çünkü kendimi daha özgür hissediyorum.

Özgün: Seyahatleriniz çoğunlukla işinizle ilgili mi?

Ece: İş ile hayat benim için ayrı şeyler değil. İş benim için otel odasının penceresinden, karla kaplı bir çocuk bahçesine bakıp hayal kurmak, onları yazmak. Siz burada onları okuyorsunuz ve ben para kazanıyorum. Güzel bir işim var sonuçta.

Özgün: Tatiller hakkında neler düşünüyorsunuz? Tatil yapıyor musunuz? Tatilleriniz nasıl?

Ece: Benim hayatımda “tatil” ve “iş” diye iki ayrı şey yoktur. Zaten beş yıldızlı tatiller bana göre değil. Bir zamanlar, öyle bir tatil yapmaya çalıştım ama o çok yorucu bir şey ve bittikten sonra gerçekten bir tatile ihtiyacınız oluyor. Bu tatil değil bence.

Özgün: Gezginlik felsefesi bu bence. Seyahat etmek; görmek, tanımak ve keşfetmek.. Sizin yaşam seyahatiniz nasıl peki? Haritanız, rotanız var mı?

Ece: Var ama, “Şunu olmak istiyorum, bunu yapmak istiyorum, şuna sahip olmak istiyorum” diye değil. Şu andaki en büyük amacımı biliyor musunuz? Korkmamak.. En önemli şey bu bence... Çünkü insanın kendi hayatının haritasını ortaya koyması kendi gücünü bilmesi gerekmektedir. İnsan, korkularından kurtulduktan sonra bu güçle buluşuyor ve özgürlük de, gerçek yolculuk da aslında ancak o zaman başlıyor. İnsan, iç yolculuğu ile dünyayı geziyor aslında...

Özgün: Çok doğru söylediniz... Bu güzel sohbetiniz için çok teşekkür ederim.

Ece: Ben teşekkür ederim.

11. Okuduđunuz röportajın ilk sorusu nedir? 1 puan
12. Ece Temelkuran kaç yıldır devamlı dolaşmaktadır? 1 puan
13. Ece'ye göre yolculuđun en önemli yeri neresidir? 1 puan
14. Ece yolculuk yaparken kendini nasıl hissediyor? 1 puan
15. Gezmek, soru soran gazeteciye göre ne demektir? 1 puan
16. Ece Temelkuran'ın en büyük amacı nedir? 1 puan
17. Ece için özgürlük ve gerçek yolculuk ne zaman başlıyor? 1 puan
18. Ece için iş nedir? 1 puan
19. Ece'ye göre insanın kendi yaşamının haritasını çizmesi için ne yapması lazım? 1 puan
20. Siz Ece Temelkuran'ın görüşlerine katılıyor musunuz? Neden? Açıklayınız. 1 puan

Okuma Metni 3

Metni okuyunuz ve aşağıdaki kutuda verilen uygun kelimelerle tamamlayınız. Kutuda iki tane fazladan kelime yazılmıştır. İlgili olmayan kelimeleri kullanmanıza GEREK YOKTUR. 10 puan

yönleri / ayırırım / sağlıklı / öğrenmek / uğraşrlar / toplamaya / arar / değiştirmek / satarlar / kenarında / içeceklerden / araştırma /

ALİŞKANLIKLARIMIZ VE HOBİMİZ

Her insanın iyi ve kötü alışkanlıkları vardır. Alışkanlıkları bırakmak ve (21) _____ kolay değildir. Sigara, kötü bir alışkanlıktır. İnsanlar sigaraya alışır ve daha sonra sigarayı bırakmak, onlar için zor olur. Bazı insanlar ise sağlık konusunda çok hassastır. Böyleleri her sabah spor yapar ve (22) _____ beslenirler. Zararlı yiyecek ve (23) _____ uzak dururlar. Sebze ve meyve yerler. Boş zamanlarında hobileriyle (24) _____. İnsanların farklı zevkleri ve hobileri bulunur. Bazıları ise balık tutar. Bu kişiler yaz-kış dinlemez, her zaman balık tutarlar. bazıları da koleksiyon yapar. Pul ya da para koleksiyonu yaparlar. Pul ya da paraları (25) _____, bulur, alır ve koleksiyonuna katar. Her hobinin zor ve kolay (26) _____ vardır. Mesela dağıcılık ve model uçak yapmak zor hobilerdir. Benim hobim taş toplamaktır. Ben farklı, renkli taşları toplarım. Genellikle hafta sonları ve uzun tatillerde taş (27) _____ giderim. Dađlarda, deniz (28) _____, ormanlarda yürürüm ve taş toplarım. Taşları eve getiririm ve onlarla ilgili küçük bir (29) _____ yaparım. Daha sonra taşları türlerine göre (30) _____ ve kutulara koyarım. Taş toplamak da kolay bir hobi değil ama çok zevkli ve eğşencelidir.

BÖLÜM 2 DİL KULLANIMI

Dil Kullanımının Açıklaması

Alıştırma Sayısı	2
Öge Sayısı	15
Puanların sayısı	15
Soruların türü ve odak noktaları	Kelime ve dil bilgisini test etmek için 10 çoktan seçmeli sorusu 31 (a-j) Dil bilgisini test etmek için zarf fiillerle 5 cümle birleştirme 31 (a-e)
Süre	30 dakika

Alıştırma 1

31. **Aşağıdaki metni dikkatlice okuyunuz. Metnin altında listelenen kelimelerden boşluklara uygun olan cevabı seçiniz. Her soru için sadece tek bir doğru cevap vardır.** 10 puan

Kış Olimpiyatları

Kış Olimpiyatlarını, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (UOK) 4 yılda bir düzenlemektedir. Bu oyunlar, on beş kış sporu dalında yapılmaktadır. UOK, Kış Olimpiyatlarını ilk kez 1916'da Berlin'de (a) _____ planladı ancak Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması (b) _____ bu plan gerçekleşmedi. Savaşın bitmesinin (c) _____ 1924'te Komite, Kış Olimpiyatlarının ilkinin Fransa'da düzenlemeye karar verdi. Ancak İskandinav ülkeleri bu karara itiraz etti. Çünkü onlar zaten 5 yılda bir kendi Kış Oyunlarını düzenliyorlardı. Tüm itirazlara (d) _____ Komite, 10 ülkenin katılımıyla buz pateni, buz hokeyi ve kayak dallarında düzenlenen yarışmalarla ilk "Kış Olimpiyatları"nı Fransa'da gerçekleştirdi. O tarihten bugüne kadar Kış Olimpiyatları kesintisiz (e) _____ devam etti. Olimpiyatlara katılan ülke sayısı ve spor dalları da giderek arttı. Bu yıl ise 21. Kış Olimpiyatları 85 ülkeden yaklaşık 2500 sporcunun katılımıyla Kanada'da başladı. 16 gün sürmesi (f) _____ oyunları sorunsuz tamamlayabilmek için organizasyon şirketi titizlikle çalışıyor. 25.000'den fazla kişi açılış ve kapanış törenlerini düzenlemek, sporcuları ve izleyicileri ağırlamak, pistleri hazırlamak, ödül törenlerini yapmak gibi işlerde görev alıyor. Organizasyon sonunda dereceye (g) _____ sporculara altın, gümüş ve bronz madalyaların yanı sıra para ödülü de (h) _____. Bu arada geleneksel olimpiyatların sembolünü de unutmamak lazım. Semboller, genellikle olimpiyatların (i) _____ ülkeye ya da olimpiyatların konusuna bağlı olarak hazırlanıyor. Bu yılın sembolü ise bronz heykellerdir. Bu heykelleri binlerce yıl önce Kanada'da yaşayan bir insan topluluğu, diğer insanlara yol göstermek (j) _____ bir şeylerin yerini işaret etmek amacıyla yapmış.

a)	A) yapmadan	B) yapmayı	C) yapması	D) yapmaktan
b)	A) dolayı	B) yoluyla	C) göre	D) sebebiyle
c)	A) ardından	B) sonra	C) öncesinden	D) ilerisinde
d)	A) rağmen	B) için	C) ile	D) kadar
e)	A) olmadan	B) oldukça	C) olarak	D) olurken
f)	A) planla	B) planlanan	C) planlayarak	D) planladıktan
g)	A) girmeden	B) girdiği	C) girdiğinden	D) giren
h)	A) veriyor	B) verilmedi	C) veriliyor	D) veren
i)	A) yapıldığı	B) yapılmadığı	C) yapmayacak	D) yaparak
j)	A) gibi	B) hakkında	C) ise	D) ya da

Alıştırma 232. **Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi “-(y)ken” zarf fiil ekini kullanarak yeniden yazalım.**

5 puan

*Çocuklar oyun oynuyorlardı, birden kavga etmeye başladılar.
Çocuklar oyun oynarken kavga etmeye başladılar*

- a) Dün yolda yürüyordum, yerde bir cüzdan buldum ve onu polise teslim ettim.

- b) Araba kullanmak ve aynı anda cep telefonuyla konuşmak çok tehlikelidir.

- c) İstanbul'da öğrenciydim. Her gün Türkçe kursuna gidiyordum.

- d) Televizyon izliyordum, uyumuşum.

- e) Tatilde her sabah erken kalkıp koşu yapıyorum ama çok yoruluyorum.

BÖLÜM 3 YAZMA

Yazma Bölümü Açıklamaları

Alıştırma Sayısı	2
Toplam Puan	15
Alıştırmaların türleri ve odağı	Alıştırma 1 (10 puan) Gençler arasında bir sosyal sorunu olan madde bağımlılığı ve uyuşturucu kullanımı hakkında bilgi ve görüşleri aktarma ve sergilenen yaklaşımlar. Alıştırma 2 (5 puan) Öğretmenler gününde eski öğretmene bir kutlama mektubu yazma.
Süre	60 dakika

Bu bölümdeki İKİ konu hakkında yazı yazınız.

Önemli Not: Bu bölümde kesinlikle adınızı ve soyadınızı **YAZMAYIN!**

33. **Alıştırma 1** şu şekilde değerlendirilecek:

10 puan

- ✓ alıştırma tamamlama 2 puan
- ✓ yazıda ve anlamda devamlılık 2 puan
- ✓ dil bilgisi doğruluğu 2 puan
- ✓ kelime bilgisi 2 puan
- ✓ biçimsel doğruluk 2 puan

Beş kriterin her biri, toplam 10 puan vermek için, 2 puan değerindedir.

Konu: *Son yıllarda gençler arasında madde bağımlılığı ve uyuşturucu kullanımı arttı. Uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığını nasıl azaltabiliriz? Madde bağımlılığı ve uyuşturucu kullanımının azaltılmasında ailenin ve okulun rolü nedir? Devlet bu konuda ne yapabilir ve hangi tedbirler uygulayabilir? Ülkenizi ve dünyayı düşünerek cevaplayınız.* (120-150 kelime)

- ✓ Madde bağımlılığı ve uyuşturucu kullanımı nasıl ve hangi nedenlerle başlıyor?
- ✓ Sigara,alkol ve uyuşturucu kullanımı gibi kötü alışkanlıklar ne gibi zararlar getirebilir?
- ✓ Gençler bunlar gibi alışkanlıklardan uzaklaşmak için neler yapmalılar?
- ✓ Toplum olarak bu alışkanlıkları önlemek için ne yapmak gerekir?
- ✓ Okul çevresi ve aile zararlı maddeler ve uyuşturucu kullanan gençlere nasıl yaklaşmalı?
- ✓ Devletin bu alışkanlıklara karşı aldığı tedbirler nasıl olmalı, bununla ilgili ne gibi kanunlar olmalı?

ALİŞTİRMA TAMAMLAMA (33/A)	YAZIDA VE ANLAMDA DEVAMLILIK (33/B)	DİL BİLGİSİ DOĞRULUĞU (33/C)	KELİME BİLGİSİ (33/D)	BİÇİMSEL DOĞRULUK (33/E)	TOPLAM
2 PUAN	2 PUAN	2 PUAN	2 PUAN	2 PUAN	10 PUAN

